

Zapata

"Il Messicano" Pelipe Casalz yönetiminde çevrilmiş bir Meksika -A. B. D. yapımı. Oynayanlar : Antonio Aquilar, Jaime Fernandez, Patricia Aspillaga, Charles Kramer, Mario Almado.

Hollywood'un defalarca kendi beğeni süzgecinden geçirerek sinemaya aktardığı Meksika devrimcilerinden Pancho Villa ve Emiliano Zapata'nın yaşamını, Meksika -lı bir yönetmenin görüntülemesi, hiç kuşkusuz sinema açısından ilginç bir olay. Pelipe Casalz'ın "Zapata"sını bu açıdan değerlendirecek, daha önce gördüklerimizden bir takım ayrıcalıklar taşıdığını ve belki de Zapata'nın ilk kez gerçeklere biraz daha yakın bir şekilde beyazperdeye yansımış olduğunu görmüş oluruz. Gerçekten de Casalz'ın "Zapata"sı, her karesiyle değişik bir görünüm taşıyor. Film Meksika devriminin en renkli kişisinin yaşamını daha kesin ve tanıtıcı bir görüntüleme tarzıyla gözler önüne seriyor. Gerek büyük toprak sahiplerine karşı girişilen köylülerin ayaklanmaları ve gerekse Zapata'nın, devrimin diğer kişileriyle olan ilişkilerini belirleyen sahneler Casalz'ın tarihi belgelerden ne denli yararlandığını kuşku götürmeyecek bir tarafsızlıkla ispatlamaya yetiyor. Ayrıca Meksikalı yönetmenin, büyük kitleleri, şaşırtıcı bir ustalikle devrim içeriğine uygun bir şekilde kullanması ve dramatik sinemanın yapay gerilimine gereksinime duymadan, haksızlığa karşı baş kaldıranların öyküsünü hiç bir tempo düşüklüğüne fırsat vermeden anlatması, "Zapata"yı büyük film yapmasa da, ilginçlik çizgisine kolaylıkla getirmiş. Meksika devrimini, bir kez de sinemanın olanaklarıyla izlemek isteyenler için kaçırılmaması gereken bir fırsat...

Dobermanların Dönüşü

"The Daring Dobermans" Byron Ross Chudnow yönetiminde çevrilmiş bir A. B. D. yapımı. Oynayan-

lar : Charles Knox Robinson, Tim Considine, Cladio Martinez ve Doberman köpekleri.

Byron Ross Chudnow'un iki yıl önce gördüğümüz "Doberman Çetesi" (Doberman Gang) filmi tüm sevimsizliğine rağmen özel eğitilmiş köpeklerin yaptığı soygun sahneleriyle birçok kişinin beğenisini kazanmıştı. Chudnow bu kez de yine aynı köpeklerle bir başka soygunu anlatmış "Dobermanların Dönüşü"nde... Filmin başlangıç noktası, bir önceki öykünün devamı. Tasarımlarında oldukça yüklü bir parayla ormanlık bir bölgeye kaçan köpeklerin peşine düşenler, sonunda özel bir aletin yayınladığı dalgalarla izlerini bulurlar. Sonra soyakları yerin maketini yaparak köpekleri ikinci bir soygun için eğitmeye başlarlar. Soyulacak yer bu kez siyasi bir partinin bürosudur. Üç kişinin uzun ve yorucu bir uğraştan sonra soyguna hazırladıkları köpekler, kendilerinden istenilen işi şaşırtıcı bir beceriyle yaparlar. Film her soygunu konu alan öyküler gibi bilinen bir sonla biter. Yönetmen Chudnow, filmin çok az bir bölümünü oluşturan soygun sahnelerini görüntülemek için bir sürü saçmalıklarla uzun uzadıya genişleterek anlatmak zorunda kalmış. Filmin bütününe egemen olan ağır ve monoton anlatım dili

ise soygun sahnelerini hazırlayan gerilimi oldukça etkilemiş. Sadece, şaşırtıcı bir eğitimle soygunu gerçekleştiren köpekleri seyretmek için bunca saçmalıklarla izlemek oldukça güç. Filmin esas kişileri ise jenerikte yazan üçüncü sınıf oyuncularından çok özel olarak eğitilmiş Doberman köpekleri...

İşte Hayat

Atif Yılmaz tarafından yönetilmiş bir Gülşah Film yapımı. Oynayanlar : Hülya Koçyiğit, Uğur Dündar, Adile Naşit, İhsan Yüce. Senaryo: Umur Bugay. Görüntü : Çetin Tunca.

Televizyon Yeşilçamı etkileyedursun, Yeşilçam da televizyondaki kişileri ve dizileri beyazperdeye aktararak televizyon seyircisini etkilemeye çalışıyor. " Tatlı Cadı", "Uzay Yolu", "Tatlı Sert" ve " Kaynanalar" dan sonra Uğur Dündar Yeşilçam'da bu kez. Hem de televizyondaki kişiliği ile... Filmin konusu ise Dündar'ın TV'de yaptıklarından pek farklı bir çizgide değil: "İşte Hayat" programını TV için çekerken kendisine hayran bir ana-kız tarafından kaçırılması ve sonra da şantajla kenar mahalle dilberi-

nin artist olmak istemesi, Uğur Dündar'ı oldukça meşgul ediyor. Dündar çaresiz kalınca ister-istemez ana-kızın isteklerini kabul ediyor. Ama bu kez de genç kız için üstesinden gelemeyeceğini farkederek TV artisti olmanın vazgeçiyor. Sonrası ise bilinen şey. Yeşilçam'a özgü büyük bir aşk...

Atif Yılmaz "İşte Hayat"ın yaratıcısını beyazperdeye aktarırken televizyonun halk üzerindeki etkilerini ve ekrandaki kişilerin popülaritesini az da olsa yakalayarak aktarmaya çalışmış. Ama her filmde olduğu gibi abartının dozunu yeterince ayarlayamamış. Birtakım iğreti türlerle donatılmış olaylar içinde Uğur Dündar'ın gezinti yapmasına dolaşmasını da, Atif Yılmaz'ın yönetiminden çok "İşte Hayat"ın garip raslantısına bağlamak gerek.

Kılıç Aslan

Natuk Baytan yönetiminde çevrilmiş bir Uğur Film yapımı. Oynayanlar : Cüneyt Arkın, Bahar Erdeniz, Yıldırım Gençer, Cemil Şahbaz.

Yeşilçam'ın kısıtlı olanaklarıyla çevrilen tarihi bir filmin sahnelerini düşünebiliyor musunuz? Sanırım bunu düşünmek bile güllünc bir şey. Oldum olası Yeşilçam bu türün üstesinden gelememiştir. Sözde tarihi kişilerimizi ve olaylarımızı yansıtmayı yeğliyen bu tür filmler, kelimenin tam anlamıyla güllünc olmaktan kurtulamıyorlar. Son yıllarda bu türün geçer açılması ise, Çin filmlerinden gelen kavga sahnelerinden ötürü. Kılıç Aslan'da da Cüneyt Arkın'ın eline taktığı acaip eldivenlerle kâh uçarak, kâh zıplayarak Wang Yu'yu aramayacak şekilde bir bölük Bizanslı'nın hakkından geliyor. Dost bir devleti rencide eder gerekçesiyle yabancı filmleri kesip-biçen Film Kontrol Komisyonumuzun, tarihi kişilerimizi bu denli karikatürize ederek yozlaştıran örneklerle yeşil ışık yakması da işin bir başka garip yanı...

"Zapata" Yön: Pelipe Casalz